

CULTUREEL JAARVERSLAG 2023

van cappellenhuis

EEN JAAR VAN VERANDERING ÉN BEHOUD

Het jaar 2023 had niet veelbelovender kunnen beginnen: het nieuwjaarsconcert was een ongekend groot succes! Daarvoor waren drie jonge talentjes uitgenodigd samen met hun pianodocent en diens duo-partner. Het waren de Capelse Lingyi Chen (8 jaar), Mingen Song (9 jaar), Yuewen Yin (11 jaar) en hun docent Philip Huang (piano) en zijn duo-partner Alejandro Sanchez (cello). Linghy en Yuewen hadden de krant gehaald nadat zij ieder in de eigen leeftijdscategorie de 1^e prijs hadden gewonnen op het prestigieuze Steinway Concours, dus dat maakte nieuwsgierig! Nadat Philip Huang en Alejandro Sanchez het publiek in vervoering hadden gebracht met hun uitvoering van de cellosonate van Rachmanov en de "Jazzy Pieces" van Martin Diaz betraden de kinderen het podium. Het bleek ook een voltreffer: hun spel was verbluffend en zeker van Yuewen zelfs fenomenaal! Het publiek gaf spontaan een staande ovatie en men kwam er niet over uitgepraat...

Maar... al in januari was duidelijk dat het Van Cappellenhuis in 2023 voor een belangrijk deel in het teken van verandering zou komen staan door de aankondiging van Theo en Marja Smit om per 1 januari 2024 hun taken als resp. voorzitter en programmeur/PR-medewerker neer te leggen. Zij vormden samen met enkele andere vrijwilligers jarenlang de kern van de organisatie. De zorg voor de continuïteit van het culturele programma was daardoor voelbaar. Gelukkig meldden zich gedurende het jaar nieuwe enthousiaste bestuursleden en vrijwilligers en samen met de reeds aanwezige vrijwilligers (bestuursleden én gastvrouwen- en heren) kon eind 2023 de toekomst van het van Cappellenhuis als cultuurpodium én als trouw- en verhuurlocatie met vertrouwen tegemoet gezien worden.

HET CULTURELE PROGRAMMA IN 2023

Ondanks de aandacht die de aangekondigde personele verandering opeiste is in het jaar 2023 een succesvol cultureel programma tot stand gekomen waar we met gepaste trots op terug kunnen kijken.

Ook dit kalenderjaar vormde de klassieke kamermuziek een belangrijk "Leitmotiv", maar er gebeurde veel meer dan dat. Zo werd dit jaar o.a. extra ingezet op (muziek)theatervoorstellingen voor kinderen en ook werden twee bijzondere projecten gerealiseerd.

EENMALIGE CULTURELE ACTIVITEITEN

In totaal hebben er 30 eenmalige culturele activiteiten plaatsgevonden, van klassieke kamermuziekconcerten (8) tot wereldmuziek/popconcerten (3), van (muziek)theatervoorstellingen voor volwassenen (7) en kinderen (6), tot (concert)lezingen (5) en een Open Monumentendag/Open Huis, gratis toegankelijk voor jong en oud(er) met live muziek in diverse stijlen en workshops schilderen en muziek.

CURSUSSEN/SERIES

Naast deze eenmalige activiteiten waren er de tweewekelijkse luisterkringbijeenkomsten waar de veelal jaren trouwe deelnemers elkaar (klassieke) muziek lieten horen die men graag anderen onder de aandacht wilde brengen. Op vrijdagmorgen vonden de bekende en ook zeer gewaardeerde 4 blokken kunstgeschiedeniscursussen van elk zes lessen plaats. Op woensdagavond repeteerde weer wekelijks het Capels Vrouwenkoor in onze mooie Van Cappellenzaal.

EXPOSITIES

Galerie First Class Art verzorgde zoals gebruikelijk de exposities die meestal ook tijdens kantooruren vrij toegankelijk waren. Ook vooraf, in de pauze en na afloop van een concert konden de kunstwerken door de bezoekers bewonderd worden. De Galerie fungeert dan altijd als foyer. Zo waren er vanaf mei werken van o.a. de Georgische kunstenaar David Giorgadze te bewonderen.

In overleg maakte First Class Art ook dit jaar weer plaats voor exposities van "anderen". Dat was op 1 en 2 april voor de "Kunsten Atelierroute" van De Kunstkring Capelle en van 10 april t/m 7 mei voor Oekraïense kunst t.g.v. het project "Kunst van Ver Dichtbij".

TWEE BIJZONDERE PROJECTEN

Dit jaar vonden twee bijzondere projecten plaats die we hieronder graag toelichten:

I. De expositie Kunst van Ver Dichtbij en de ermee verbonden activiteiten in de periode 10 april – 7 mei.

In deze periode werden kunstwerken geëxposeerd van Oekraïense kunstenaars die al geruime tijd in of nabij ons land hun atelier hebben. De expositie werd samengesteld door Ivanna-Nikol Posobchuk, die kort ervóór als curator hoge ogen gooide bij de Rotterdam Art Week.

Ter gelegenheid van de opening van de expositie trad het Gruppman Ensemble op. Het ensemble bestaat uit Igor Gruppman, de alom geprezen 1^e concertmeester van het RPhO, Vesna Gruppman, Katja Dirven-Didychenko en Roderigo Robles de Medina.

Na het concert werd de tentoonstelling geopend met een "live painting performance".

Op 29 april was er een speciaal programma voor Oekraïense vluchtelingen uit Capelle aan den IJssel en omgeving met live Oekraïense muziek, een traditioneel Oekraïens filmpje, het meezingen van traditionele Oekraïense (paas)liederen en twee workshops traditioneel Oekraïens eieren schilderen door een professionele "petrikivka".

Op 7 mei werd de expositie afgesloten met een concert door vijf leden (strijkers) van het "Ukrainian Liberation Orchestra" en vier fenomenale zangers. Het orkest bestaat uit gevluchte Oekraïense top-musici o.l.v. de Nederlandse dirigent Jeroen Weierink, die voor de inval van Rusland in Oekraïne werkte. Het was een groot succes.

II. De tweede editie van het Van CappellenFestival van 10 t/m 12 november

Tijdens dit festival gaven Tim Brackman & Friends (totaal 9 jonge musici van wie hun ster

Tim Brackman (viool) met 4 van de 9 vrienden met wie hij tijdens het festival speelde.

duidelijk rijzende is) in het Van Cappellenhuis 4 klassieke kamermuziekconcerten in steeds wisselende samenstelling en nog 3 korte concerten bij bewoners thuis tijdens een muzikale Lichtjestoer over de Dorpsstraat. Ruben Plazier & Friends verzorgde met 4 topmusici 2 klassieke concerten en Peter Elbertse & Friends (3 ervaren musici uit de grote orkesten) wisten het publiek bijzonder te boeien met de Canto Ostinato op 2 marimba's en harp.

Na het zeer geslaagde openingsconcert en late-night-concert op vrijdagavond in het Van Cappellenhuis, werden op zaterdag en zondag niet alleen concerten in het Van Cappellenhuis gegeven, maar waren er ook op andere locaties activiteiten die allemaal in het teken van de muziek stonden.

In de Dorpskerk gaven een dag lang 79 jonge talenten van de SKVR-talentklas, het Codarts Lyceum en het Hellendaal Muziek Instituut inloopconcerten in verschillende samenstellingen. Er waren optredens van solo's, duo's en meervoudige bezetting tot een heus orkest, het "Young Talent Orchestra" van het Hellendaal Muziek Instituut/ Codarts.

Voor kinderen waren op zaterdag in het Wijkpunt Torenhof mooie workshops waarin het maken van muziekinstrumenten het doel was. Op zondag waren in de zaal van de Gemeentewerf van Capelle aan den IJssel een mooie voorstelling en 3 workshops geprogrammeerd.

Het Vespucci Kwartet en verteller Steef Hupkes openden de activiteiten daar met de

muzikale voorstelling "Peter & de Draak" voor de kleinste deelnemers (v.a. 5 jaar), een oud verhaal over vriendschap. De circusworkshops en de Djembé-workshop waren weliswaar niet druk bezet maar de deelnemende kinderen en hun (groot)ouders genoten er in bijzondere mate van.

Net zoals in de eerste editie het geval was traden studenten op van de afdeling Lichte Muziek van het Codarts Conservatorium op zaterdag of zondag in vier restaurants langs de oever van de Hollandsche IJssel.

COMMUNICATIE EN PROMOTIE

Het viel na de coronaperiode niet mee, ondanks hevige inspanningen, de bezoekersaantallen op het gewenste niveau te krijgen. Naast een halfjaarlijkse brochure werd gebruik gemaakt van maandelijkse digitale nieuwsbrieven en "reminders" naar de achterban. De sociale media kregen dit jaar een veel belangrijkere rol. Facebook, Instagram en Twitter/X werden intensief met berichten bestookt. Naar lokale, soms ook regionale en een enkele keer landelijke media werden persberichten gestuurd, wat ook tot publiciteit leidde. De lokale krant *Het Kontakt-IJssel- en Lekstreek* besteedde altijd aandacht, vaak mét foto, aan de activiteiten. Ook Radio Capelle was een trouwe PR-bondgenoot. NPO-Klassiek besteedde tweemaal ruim aandacht aan het Festival, o.a. door het verloten van enkele toegangskaarten. Ook vond PR plaats via de communicatiekanalen van de gemeente. Met enige regelmaat werden combi-aanbiedingen en last-minuteaanbiedingen gedaan. Voor het Festival werden borden langs de weg geplaatst en spandoeken opgehangen. Ook werden posters verspreid.

SAMENWERKING

Het Van Cappellenhuis heeft voor de realisatie van het reguliere programma, maar vooral ook bij de twee projecten intensief samengewerkt met zowel lokale ondernemers als lokale en regionale (culturele) organisaties. Daarbij waren de gemeente Capelle aan den IJssel, de Van Cappellen Stichting en de vele muzikale partners, zoals de SKVR, het Hellendaal Muziek Instituut en het Codarts conservatorium wel de belangrijkste.

Net als voorgaande jaren was de Bibliotheek aan den IJssel een gewaardeerde samenwerkingspartner i.v.m. enkele lezingen en werkten we samen met de Kunstkring Capelle tijdens de Kunst- en Atelier route. Voor het project "Kunst van Ver Dichtbij" hebben we Stichting Welzijn te hulp geroepen om contact te leggen met de in Capelle ondergebrachte Oekraïense vluchtelingen.

Een heel bijzonder woord van dank brengen we uit aan muziekdocente Lenie de Meij, zonder wie de activiteiten in de Dorpskerk tijdens het Festival niet hadden kunnen plaatsvinden. Zij zorgde voor de programmering en onderhield de daarvoor vele benodigde contacten. Ook nam zij op de concertdag zelf, 11 november, de zorg voor de jonge musici op zich. Eenzelfde dank zijn we verschuldigd aan Annie Valkenier die vooraf én op zaterdag 11 november de praktische organisatie in de Dorpskerk op zich nam en de presentatie verzorgde.

Tot slot bedanken we al onze reguliere vrijwilligers die zowel tijdens het Oekraïense project (Kunst van Ver Dichtbij) en het Van CappellenFestival als bij de reguliere concerten onmisbaar waren. Het was hartverwarmend ook dit jaar te ervaren hoe het hele vrijwilligersteam de handen uit de mouwen stak. Eén ervan willen we graag apart noemen: Els Bestebreurtje. Zij dacht jaren lang mee over de opzet van het culturele programma, was de praktische hulp bij vrijwel elke culturele activiteit en de onmisbare schakel tussen de organisatie en de gastvrouwen en -gastheren van het Van Cappellenhuis. Per 1 januari 2024 heeft zij afscheid genomen.

FINANCIËN

Van de netto huuropbrengsten van een jaar wordt een klein deel gebruikt voor de culturele activiteiten in het jaar erna. Het Van Cappellenhuis was ook in 2023 door het Fonds Podiumkunsten erkend als SKIP-podium¹, d.w.z. dat de programmering aan de kwaliteitseisen van het Fonds voldoet en er beschikt kan worden over een financiële bijdrage. Ook voor de jaren 2024/2025 is deze erkenning er weer.

Het CultuurFonds en de Daniël van der Vorm Stichting hebben het financieel mogelijk gemaakt meer (muziek)theatervoorstellingen voor kinderen te programmeren.

¹ SKIP = Subsidie Kleinschalige en Incidentele Programmering van het Fonds Podiumkunsten, waarbij er 50% vergoeding kan worden aangevraagd van het tekort tussen de kosten van de musici en entreegelden. Per jaar geldt er een maximale bijdrage van € 6.000,--

We zijn de gemeente zeer erkentelijk voor de royale subsidie die verleend is voor het Festival. De twee bijzondere projecten waren niet mogelijk geweest zonder de financiële steun van de Van Cappellen Stichting, ooit de stichter van het Van Cappellenhuis. Daarnaast droegen het WOP-Middelwatering, het WOP-Schollevaar en het WOP-Oostgaarde een financieel steentje bij: zij bekostigden het kinderprogramma dat op zondag 12 november tijdens het Festival plaatsvond in de zaal van de Gemeentewerf.

In overleg met de Vrienden van het Van Cappellenhuis werd een substantieel bedrag van het Vriendenfonds ingezet om de kosten te dekken voor de inloopconcertjes in de Dorpskerk op zaterdag 11 november tijdens het Van CappellenFestival.

Voor het eerst is er in 2023 bij de gemeente Capelle aan den IJssel een culturele jaarsubsidie aangevraagd en verkregen. Ook voor 2024 is die weer ontvangen. Door deze financiële steun was het mogelijk meermalen uitzonderlijk goede jonge artiesten aan te trekken, die door de grote podia "de sterren van de toekomst" genoemd worden. Voor het reguliere programma was dat bijvoorbeeld de altvioliste *Dana Zemtsov*, voor het Van CappellenFestival o.a. *Tim Brackman*, die met negen al even getalenteerde vrienden meerdere zeer gevarieerde concerten verzorgde.

DE VRIENDEN VAN HET VAN CAPPELLENHUIS

Sinds een paar jaar is de stichting actief in het werven van VRIENDEN. Zij betalen per jaar een bijdrage en met die middelen kunnen er activiteiten ontwikkeld worden die anders niet mogelijk geweest zouden zijn. Zoals eerder aangegeven droegen de *Vrienden* bij aan de realisering van de inloopconcerten tijdens het tweede Van CappellenFestival in november.

De Vriendengroep bestaat vooralsnog uit een beperkt aantal bezoekers die frequent de voorstellingen van het Van Cappellenhuis bijwonen. Samen met de vriendengroep willen we ook ideeën ontwikkelen voor voorstellingen en andere activiteiten die met hun bijdrage kunnen worden gerealiseerd.

DE UITVOERENDE STICHTINGEN

Het gebouw is eigendom van een Besloten Vennootschap waarvan de gemeente praktisch alle aandelen heeft. De buurtvereniging "Oude Kern" heeft een prioriteitsaandeel dat zeggenschap heeft over de bestemming van het gebouw. De *Stichting Cultuur aan de*

Dorpsstraat heeft niet alleen tot taak de verschillende ruimtes te verhuren t.b.v. o.a. huwelijkssluitingen, maar ook culturele activiteiten te organiseren. Als gevolg van de juridische constructie waarin de gemeente een belangrijke rol speelt, kan de stichting geen ANBI-status verwerven en daarom is een paar jaar geleden de *Stichting Cultuur aan de IJssel* opgericht. Onder de naam van deze stichting worden alle culturele activiteiten uitgevoerd. Door de culturele ANBI-status kan voor particuliere giften onder bepaalde voorwaarden geprofiteerd worden van extra belastingvoordelen. Een aantal "Vrienden van het Van Cappellenhuis" maken daarvan ook gebruik. Het bestuur van de Stichting Cultuur aan de IJssel wordt gevormd door een aantal leden van het bestuur van Cultuur aan de Dorpsstraat. De besturen van de stichtingen vergaderen gezamenlijk en besluiten worden genomen in gezamenlijkheid.

Onze vrijwilligers

Alle medewerkers vallen zowel onder de ene stichting als de andere. Er zijn ongeveer 40 vrijwilligers die zich met verschillende activiteiten bezighouden, nl. huwelijken & verhuur en kunst & cultuur. Doorgaans is een vrijwilliger actief voor één van de genoemde onderdelen, maar een aantal medewerkers is dat op meer dan één onderdeel. Zonder al deze actieve vrijwilligers kan het Van Cappellenhuis niet succesvol opereren. Zoals al onder "Samenwerking" beschreven zijn onze vrijwilligers cruciaal voor het realiseren van een zo ambitieus cultureel programma zoals dat weer in het verslagjaar opnieuw is gerealiseerd.

DE HISTORIE

Het Van Cappellenhuis is meer dan een eeuw oud en heeft verschillende functies en eigenaren (gehad):

- Van 1898 tot 1973 bejaardenhuis, of wel met de officiële naam van toen: oude mannen- en vrouwenhuis. De oprichter en eigenaar was de Van Cappellen Stichting.
- In 1973 heeft de gemeente Capelle aan den IJssel het pand gekocht. Tot 1999 is in het gebouw de Capelse Muziekschool gevestigd geweest.
- Vanaf 8 september 2007 is het Van Cappellenhuis er voor trouwen & verhuur en Kunst & cultuur.

.....

Het cultureel programma in chronologische volgorde

Eerste helft 2023

- 15 jan.: Nieuwjaarsconcert met jonge talenten & docenten
- 20 t/m 29 jan: Theatergroep V.Z.O.D.
- 5 febr.: Ronsard Trio
- 7 febr.: José Claassen *Vermeerlezing*
- 12 febr.: baby-concert Krulmuziek
- 12 febr.: peuter-concert Krulmuziek
- 19 febr.: Duo Jelmer de Moed & Rik Kuppen
- 5 mrt: Kindervoorstelling *Taart voor tijger*
- 14 mrt: concertlezing "*Melkmeisje*" met Matthias Rozemond & zang/theorbe duo. I.s.m. de Bibliotheek a/d IJssel
- 28 mrt: Vriendenavond met SKVR-talenten
- 8 april: kindervoorstelling *Behoorlijk boos*
- **10 april-7 mei project Kunst van Ver Dichtbij** met de Expositie Oekraïense Kunst
 - 10 april: opening expositie + optreden Gruppman Ensemble
 - 29 april: dag voor de Oekraïense vluchtelingen met workshops o.l.v. Olena Smirnova (petrikivka) en met muziekoptreden van Katja Dirven-Didychenko (cello) + pianiste Nadia Askarova
 - 7 mei: afsluiting expositie + het Ukrainian Liberation Orchestra o.l.v. Jeroen Weierink
- 18 april: Kunsthistorica José Claassen, kunstlezing met muziek *Odilon Redon*
- 30 april: kindervoorstelling *Pieter & Esther in de oorlog*
- 14 mei: Ensemble Klassiek op Zuid, *Vrouwelijk schoon*
- 3 juni.: muziektheatervoorstelling *De moed om te vertrekken*

Tweede helft 2023

- 9 sept.: Open Monumentendag/Open Huis met o.a. workshops schilderen en muziek en diverse soorten live muziekoptredens
- 19 sept.: Vriendenavond met Jacqueline Edeling "*Balg erop los*"
- 1 okt.: Ensemble Klassiek Op Zuid met *Ode aan de dieren*
- 8 okt.: kindervoorstelling door Jasper Smit
- 10 okt.: Kunsthistorica José Claassen: *Hilma af Klint, n.a.v.* expositie in Kunstmuseum Den Haag
- 29 okt.: Matthieu Acosta Trio
- **10 t/m 12 november Van CappellenFestival, 2e editie**
 - 7 klassieke concerten door professionals
 - 4 inloopconcerten door 79 jonge talenten
 - 3 korte concertjes tijdens de "Lichtjestoer"
 - Workshops voor kinderen:
 - 2x muziekinstrument maken
 - 2x circus
 - 1x djembé
 - Muziektheatervoorstelling 5+
 - 4 optredens in restaurants aan de Hollandsche IJssel van studenten Codarts wereldmuziek/singer-song
- 21 nov.: i.s.m. Bibliotheek aan de IJssel, Lezing over Etty Hillesum
- 25 nov.: Magical Mc Cartney Tour
- 2 dec.: concert met Dana Zemtsov en Slava Poprugina
- 16 dec.: kerstconcert door Kamerkoor Rotterdam